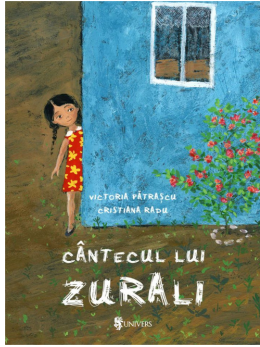

POVEȘTI PENTRU DIVERSITATE

Program de educație pentru
diversitate pentru grădiniță

Cântecul lui Zurali

"Cântecul lui Zurali" este povestea unei supereroine, Zurali, care își descoperă curajul de a schimba lumea. În ținutul caselor verzi-albastre, Zurali învață ce se poate întâmpla atunci când roțița inimii și roțița minții se învârt în același timp...

Această carte ne permite să vorbim cu copiii, folosind un limbaj corect și respectuos, despre identitatea de etnie și despre curaj.

identitate, #diversitate, #acțiune

PRIVEȘTE CU ATENȚIE

Coperți vorbărește

Scopul acestei activități este ca elevii să învețe să citească imaginile unei cărți.

Copiii:

- dau sens imaginilor din perspectiva cunoștințelor și experiențelor proprii;
- își dezvoltă spiritul de observație și imaginația.

În această activitate, ne vom concentra pe lectura copertei 1, a forțațului și a paginii de titlu.

Începeți prin a le spune copiilor titlul cărții (în limba romani, Zurali înseamnă Cea Curajoasă). Puneți-le următoarele întrebări pentru a le trezi curiozitatea despre povestea pe care o vor asculta.

Coperta 1

- Ce vedeți pe copertă?/ În ce fel de casă locuiește fetița?
- Ce vă face să spuneți acest lucru?
- Ce altceva mai observați?

Forțaț și pagina de titlu

- Ce reprezintă cele două cercuri, după părerea voastră?
- Ce legătură credeți că este între cele două imagini (imaginile de pe copertă și cele de pe forțaț)?

ÎNTREBĂRI MARI PENTRU COPII MICI

Intră în poveste

Scopul acestei activități este ca elevii să își dezvolte mai multe niveluri de comprehensiune a cărții prezentate.

Copiii:

- identifică elemente din textul lecturat;
- conectează două sau mai multe elemente din text;
- își folosesc cunoștințele și experiențele de viață pentru a da sens celor întâmplate.

Treceți încet-încet de la întrebări concrete la unele mai abstracte, folosind metoda RIR (Raphael și Au, 2005) descrisă la pagina 2.

Mai jos, câteva exemple de întrebări din fiecare categorie. Nu ezitați să puneți și alte întrebări, în funcție de vârsta copiilor.

Chiar acolo

Cu cine locuia Zurali?

Gândește și caută

De ce nu putea să răspundă Zurali la școală, chiar dacă știa răspunsul?

În capul meu

Tu ce ai fi făcut în locul lui Zurali ca să te simți din nou vesel/ă și fericit/ă?

Doar tu

Te-ai simțit vreodată foarte trist/ă?
Ai făcut vreodată un lucru curajos?

Copii, copii, ce vedeți?

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze cum o poveste este spusă atât prin cuvinte cât și prin imagini, în mod interdependent.

Copiii:

- îmbogățesc povestea spusă de narator cu propriile observații din ilustrații;
- își dezvoltă spiritul de observație;
- își dezvoltă imaginația.

Citiți-le copiilor din nou textul corespunzător ilustrației duble de la paginile 15-16.

“Bătrânul se scărpină în creștet, se suci în dreapta, se suci în stânga și după un timp spuse:

-Cred că roțița inimii tale este înecată în lacrimile tristeții. De-aia nu se mișcă. Să scapi de ele nu-i ușor.

Zurali simți din nou că-i vine să plângă.”

Invitați-i apoi să privească cu atenție ilustrațiile și să spună ce observă. La început, îi puteți ajuta cu întrebări care să-i îndrume în a găsi noi sensuri.

Fiți atenți la fiecare detaliu!

Ce observați? Ce vă mai spun despre povestea imaginile și detaliile pe care tocmai le-ați observat?

- Cine se află în inima lui Zurali?
- Cum credeți că se simte Zurali?
- De ce este ea tristă?/De cine îi este dor?

Crează portretul familiei tale.

Scopul acestei activități este ca elevii să personalizeze povestea lui Zurali cu propriile emoții.

Copiii:

- se identifică cu personajul poveștii și își exprimă propriile emoții prin desene.

Această activitate prin care copilul creează un element nou (confeționează, desenează), plecând de la cartea citită, sau devine coautor al poveștii reprezintă ultima etapă a învățării prin întrebări de “nivel înalt”, descrisă la pagina 3.

Pentru a face ca roțița inimii voastre să se învârtă foarte repede, desenați în cercurile roțițelor persoanele pe care le iubiți cel mai mult.

A se vedea **Anexa 1**.

5

Creează o păpușă care îți seamănă.

Scopul acestei activități este ca elevii să dezvolte apreciere de sine și să se simtă bine în pielea lor.

Copiii:

- devin conștienți de trăsăturile lor fizice unice și le percep pozitiv.

START: În echipe de doi, descrieți trăsăturile voastre fizice (culoarea ochilor, culoarea și lungimea părului, culoarea pielii).

DESCOPERĂ: Descoperiți păpușile din imaginile prezentate.

EXPLOREAZĂ: Numiți pentru fiecare păpușă cel puțin două trăsături fizice.

E RÂNDUL TĂU: Decupați păpușa - ca să fie mai rezistentă, o puteți lipi pe carton.

Hotărâți ce haine va purta.

Decupați modelele de hârtie și cu ajutorul lor pregătiți haine din textile.

Lipiți-le pe corpul păpușii.

Dați nume păpușilor voastre.

START: Dacă nu știu, copiii învață să facă distincția între trăsăturile fizice și cele de caracter.

De asemenea, este esențial să se descrie în termeni pozitivi.

De exemplu, pentru copiii cu pielea mai închisă la culoare, dacă observați că nu le place să vorbească despre acest lucru, este important să-i susțineți în a formula descrieri pozitive.

"Fața mea are culoarea ciocolatei cu lapte/(sau) a alunelor/(sau) a nucilor și este minunată. Sunt frumos/frumoasă."

E RÂNDUL TĂU: Pentru această activitate, aduceți bucăți mici de materiale de diferite culori, cu diferite motive - de la cele tradiționale la cele moderne, astfel încât copiii să poată alege ce le place, dintr-o varietate cât mai mare.

A se vedea **Anexa 2**.

6

Cine sunt eu?

Scopul acestei activități este ca elevii să înțeleagă că identitatea lor are multe fațete, ceea ce îi face asemănători și diferiți în același timp.

Copiii:

- identifică și prezintă mai multe aspecte ale identității lor;
- observă și descriu cu respect asemănările și diferențele dintre ei.

START: Ascultați povestea cu atenție și fiți atenți și la imagini!

DESCOPERĂ: Ce ați aflat despre Zurali?

EXPLOREAZĂ: În echipe de doi, încercați să vă imaginați răspunsurile la aceste întrebări:

Câți ani are Zurali?

Cu cine locuiește? Cine mai face parte din familia ei?

Ce etnie are?

Care sunt trăsăturile ei de caracter?/La ce alte trăsături vă mai puteți gândi?

E RÂNDUL TĂU: Cine sunt eu?

START: Citiți din nou cartea cu copiii și arătați-le ilustrațiile, fără să vă grăbiți.

DESCOPERĂ: Cereți-le copiilor să găsească, atât în ilustrații cât și în povestea citită, toate elementele care o definesc pe Zurali.

- De exemplu, dacă spun că Zurali locuiește cu mama și bunica ei, numiți categoria **familie**.
- Dacă spun că este romă, numiți categoria **etnie**. Dacă folosesc cuvântul "țigan/țigancă", corectați-i, astfel încât să-și formeze un limbaj corect și respectuos față de denumirea etniei. Dacă nu spun că sunt romi, menționați dvs. acest lucru.
- Dacă spun că Zurali este săracă, numiți categoria **situație economică**.
- Dacă spun că Zurali este tristă sau timidă sau curajoasă, numiți categoria **caracter** sau **trăsătură de caracter**.

EXPLOREAZĂ: Prin conversație ghidată, ajutați-i pe copiii să identifice cât mai multe elemente legate de categoriile: vârstă, familie, etnie, trăsături de caracter.

În timp ce copiii lucrează în echipe, treceți printre ei și modelați-le vocabularul ori de câte ori vă permite contextul. Aici puteți introduce și cuvântul IDENTITATE (fără să insistați asupra definiției). E suficient ca elevii să-l audă în contextul potrivit.

E RÂNDUL TĂU : CINE SUNT EU?

Spuneți propozițiile de mai jos, astfel încât, în funcție de categoria enunțată, să vi se alăture copiii care se recunosc în afirmațiile respective.

Eu sunt fetiță/băiețel.

Eu am 4 ani/5 ani/6 ani.

Eu sunt de etnie romă.

Culoarea pielii mele este închisă la culoare și frumoasă.

Culoarea pielii mele este deschisă la culoare și frumoasă.

Eu am frați/surori.

Eu nu am frați/surori.

Eu locuiesc cu mama și tatăl meu.

Eu locuiesc cu mama mea/cu bunicii mei/cu unchiul, mătușa și verișorii mei. etc

Zurali și diversitatea culturală

Scopul acestei activități este ca elevii să învețe că există tradiții culturale diferite.

Copiii:

- recunosc obiecte/obiceiuri care fac parte din tradiția lor și împărtășesc acest lucru cu colegii;
- folosesc termeni pozitivi pentru a descrie obiecte/obiceiuri care nu fac parte din tradiția lor.

Alcătuți grupe de 2 - 4 copii și așezați cele 12 cărți cu fața în jos, la întâmplare. Cărțile reprezintă obiecte moderne și tradiționale din cultura romă. Invitați copiii să întoarcă câte 2 cărți pe rând, cu fața în sus: dacă un copil găsește o pereche, o păstrează și descrie obiectul.

Puteți face o demonstrație în fața copiilor pentru a le arăta regulile acestui joc de potrivire a perechilor.

JOACĂ-TE

De câte ori dată faceți o pereche, descrieți obiectul: ce reprezintă? La ce se folosește?

GÂNDEȘTE-TE

Care e obiectul vostru preferat?

Arătați-le între 2 și 4 obiecte. Comparați-le între ele și spuneți de fiecare dată care obiect este modern și care este tradițional.

La sfârșit, întrebați fiecare copil care este obiectul său preferat.

Dacă copiii menționează și alte obiecte, încurajați-i să o facă și întrebați-i de ce le plac.

A se vedea **Anexa 3**.

Ce culoare ești în romani?

Scopul acestei activități este ca elevii să conștientizeze că în România sunt persoane care vorbesc și altă limbă în familie, în afară de limba română.

Copiii:

- învață câteva cuvinte în romani (dialectul căldărăesc).

JOACĂ-TE

Descoperiți cum se spune la culoarea voastră preferată în limba romani.
Repețați numele culorii până când o rețineți.

GÂNDEȘTE-TE

Ce culori din limba romani se aseamănă cu cele din limba română?

JOACĂ-TE

Explicați-le copiilor că romani e limba pe care o vorbesc persoanele de etnie romă.

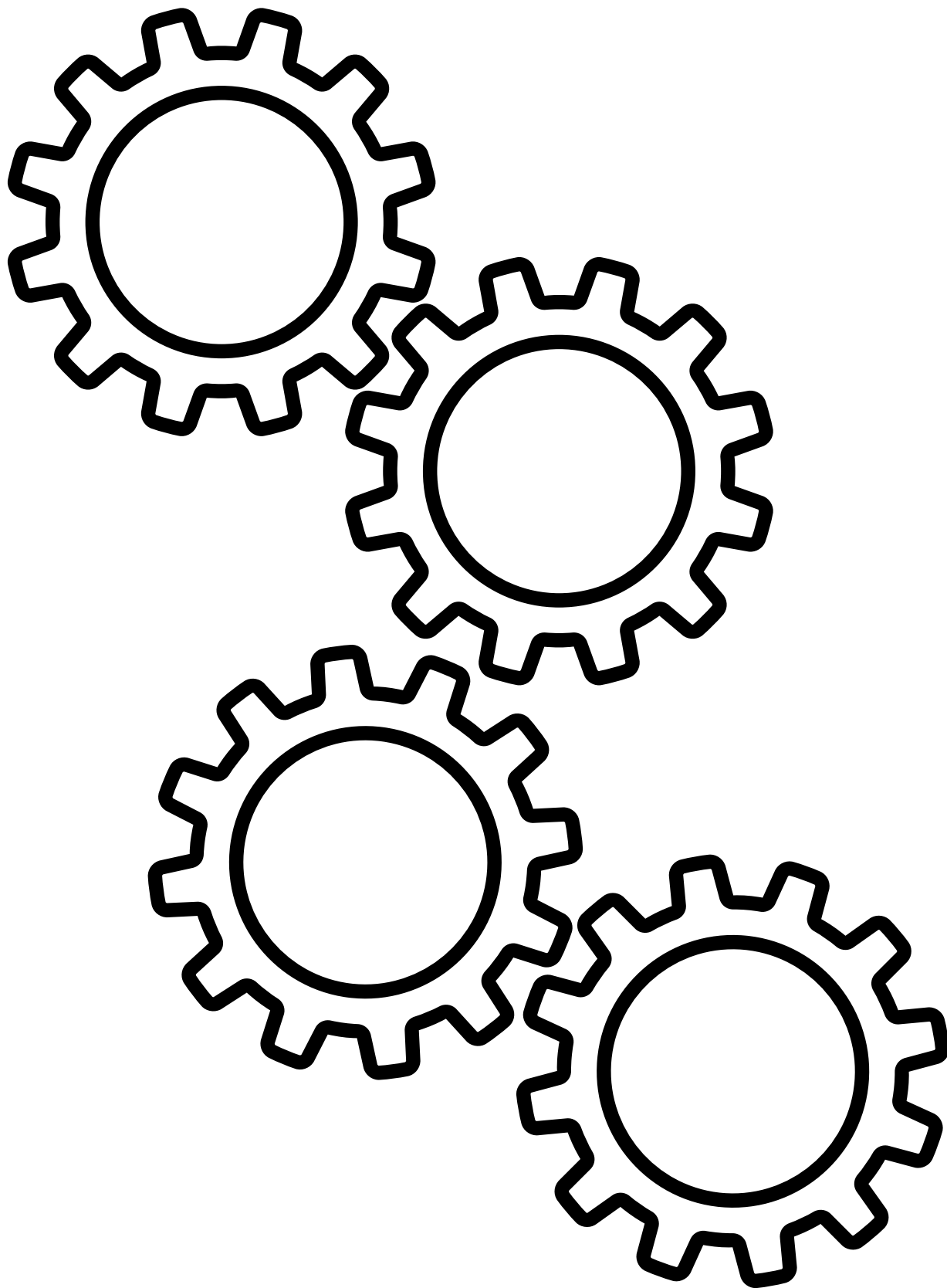
Afișați posterul cu culori în clasă și repețați de mai multe ori denumirea fiecărei culori, alături de copii.

Repețați fiecare culoare de mai multe ori, pe tonuri diferite (șoptit, foarte tare, cu voce pițigăiată etc).

GÂNDEȘTE-TE

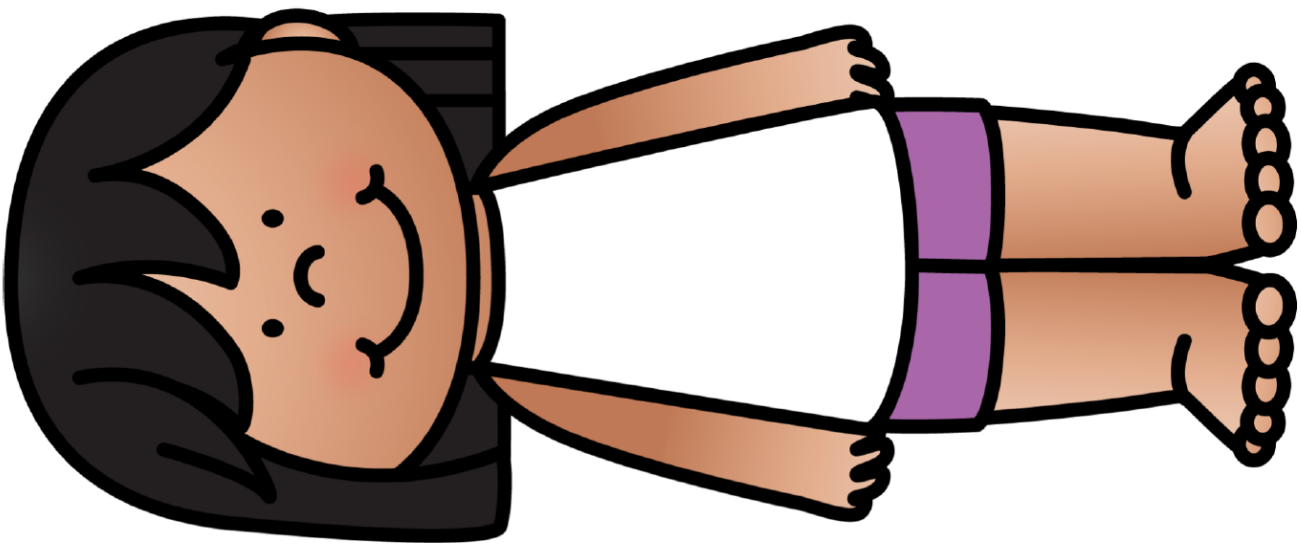
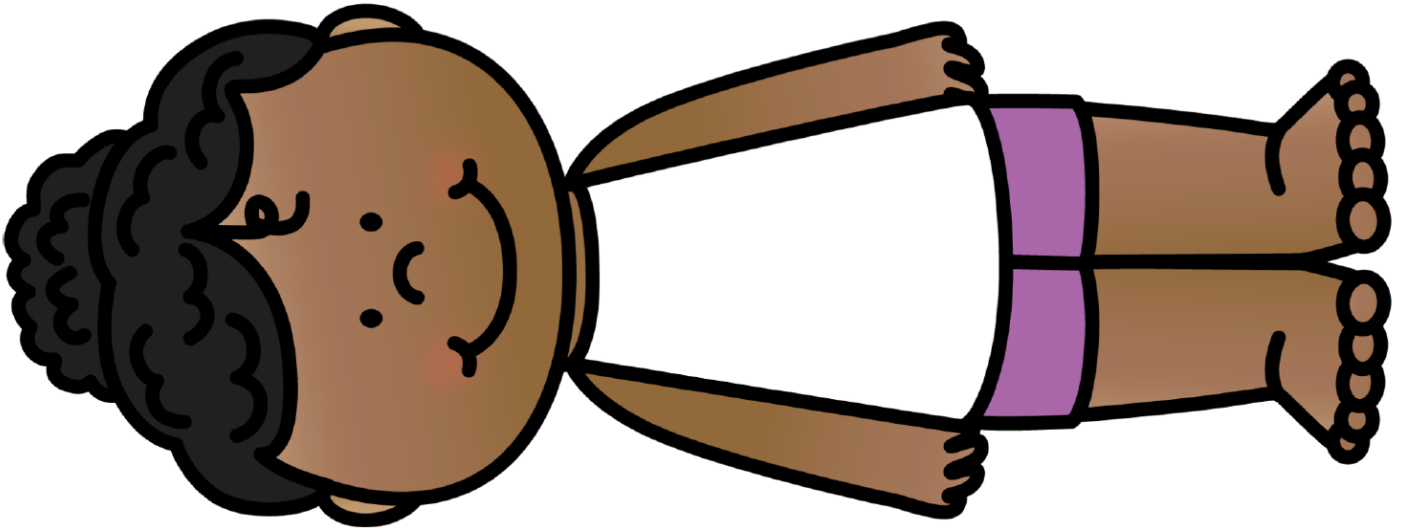
Profesorul va repeta fiecare culoare în romani și îi va întreba pe copii dacă seamănă sau nu cu limba română.

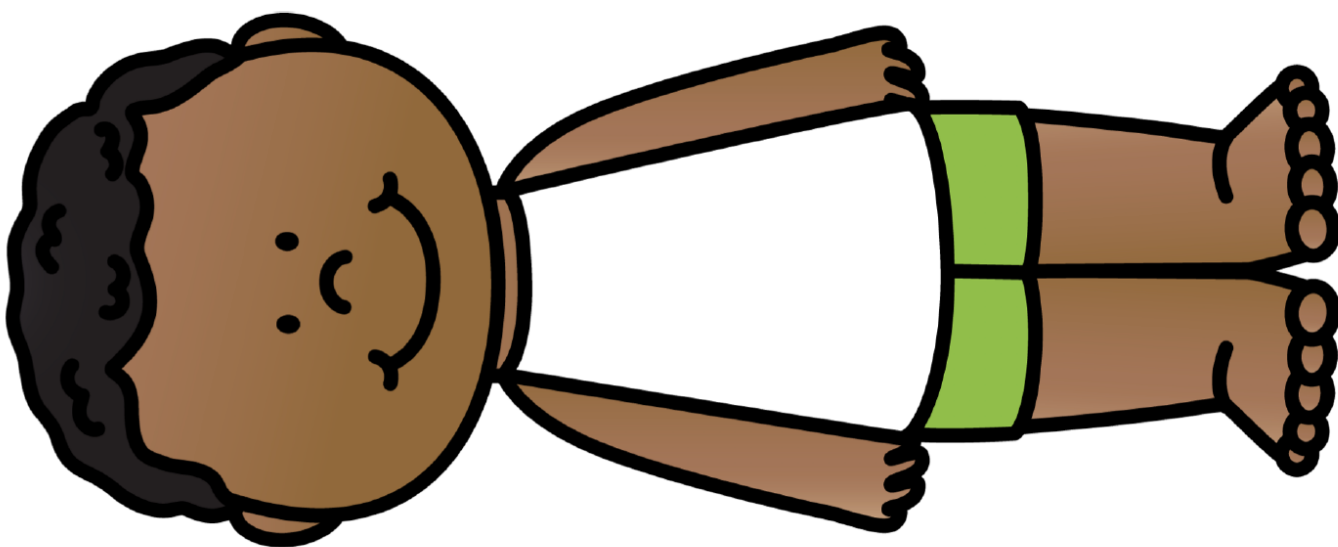
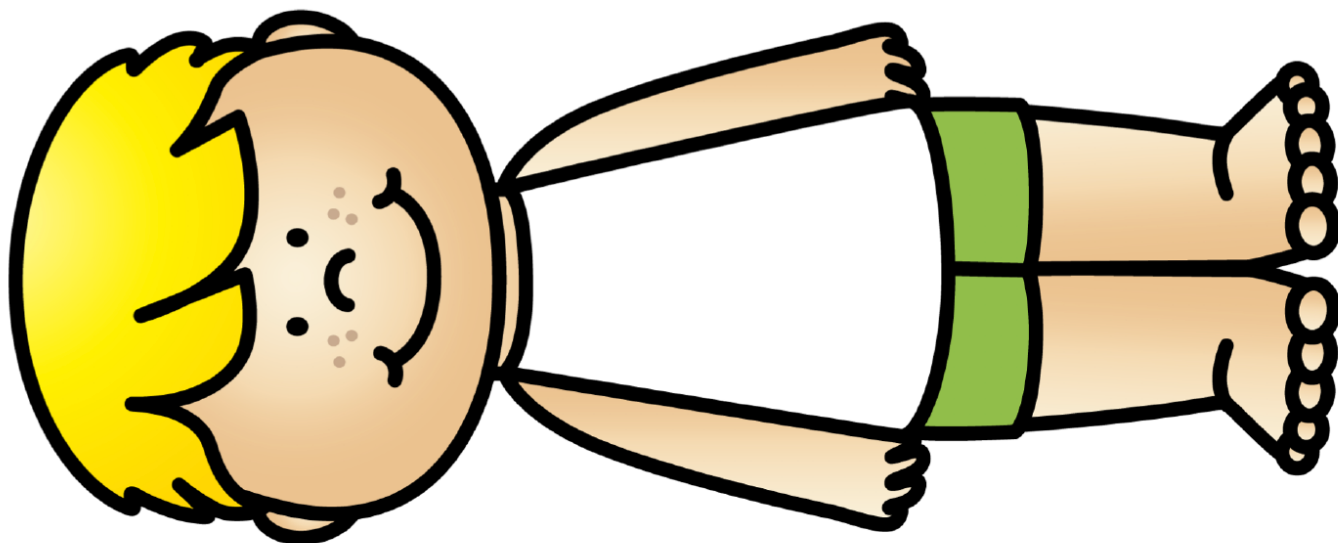
A se vedea **Anexa 4**.

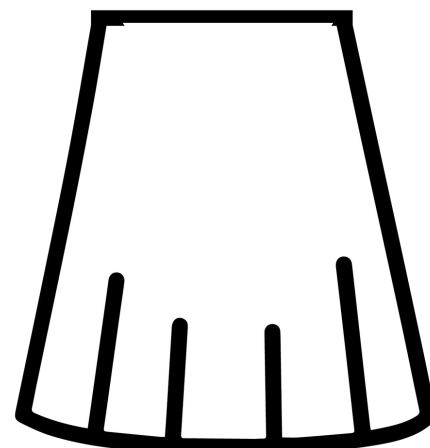
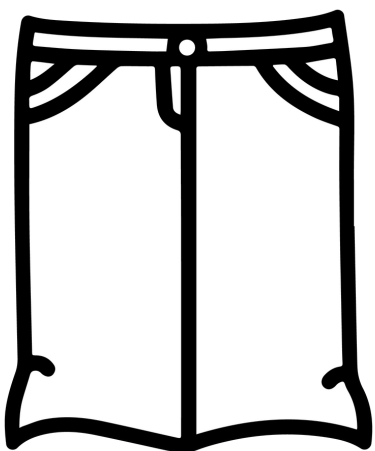
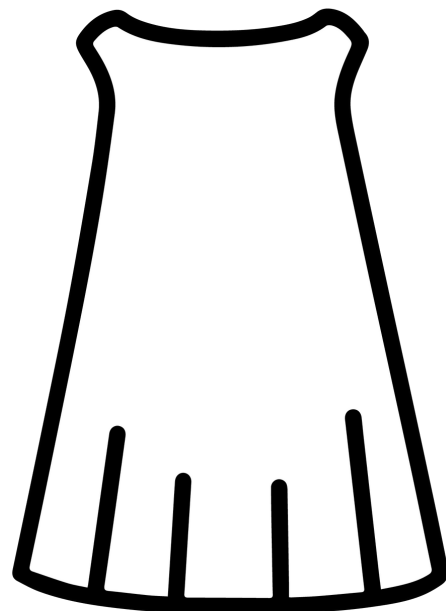
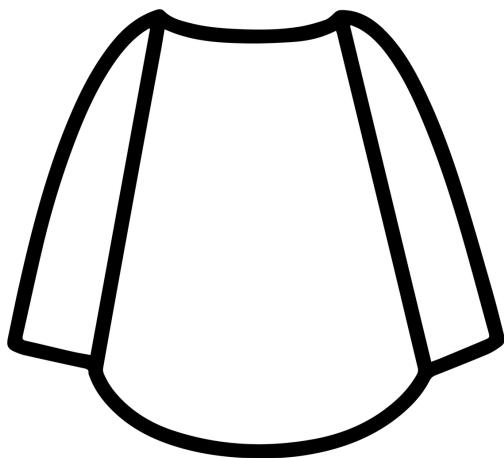
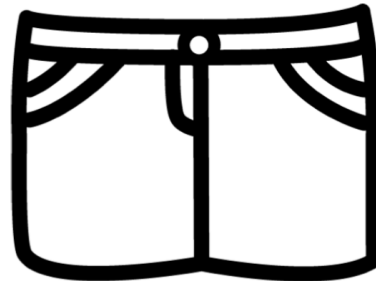
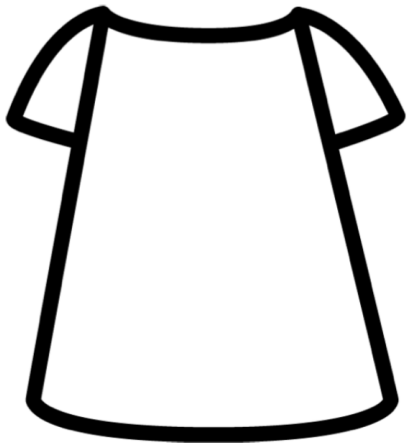
Cântecul lui Zurali
Anexa 2/O păpușă care îți seamănă

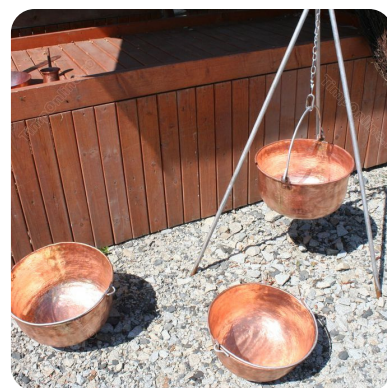
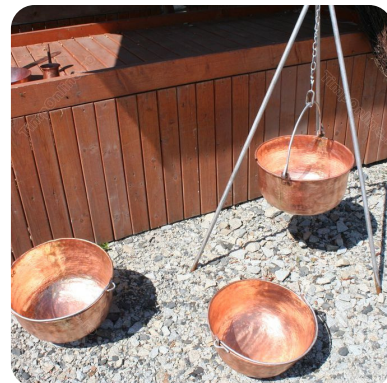

Cântecul lui Zurali
Anexa 2/O păpușă care îți seamănă

Cântecul lui Zurali
Anexa 3/Zurali și diversitatea culturală

Zeleno

Galbeno

Lolo

Portocalio

Vânăto

Movo